

CIRKUSZI AKROBATIKA

Alaputatási és szakmódszertani periodika

Próféták...*

Serdülőkorú fiatal fiú voltam, amikor először eljutottam a városligeti Beketow Cirkuszba. A cirkusz számomra romantikus, meseszerű, gyönyörű világnak tűnt.

A tizenévesek rajongásával, vágyakozásával, áhítatával csodáltam a cirkuszt, mágikus erővel vonzott az a világ. Csak a boszorkányos produkciókat, a lélegzetelállítóan borzongató izgalmat, a flitteres kosztümök csillogását láttam.

A cirkusz világa sokáig vonzott, hosszú ideig foglalkoztatva fantáziámat, s a későbbiek során rajongója lettem ennek a különleges műfajnak és törzsvendége a Fényes, majd a Göndör fivérek által vezetett Fővárosi Nagycirkusznak.

Ezután mindent elolvastam, ami az artistákról, a cirkuszcirkuszról szól. Könyvekből, újságcikkekből szereztem tudomást arról, hogy az artisták nélkülöznek, életük küzdelmesen nehéz. Ezt nem értettem, hiszen a cirkusz egészen más világot rajzolt elém. Éreztem az ellentmondást, de akkor még nem volt módomban betekinteni a cirkusz kulisszái mögé és nem tudtam, hogy a későbbiek során munkám kapcsán szoros kapcsolatba kerülök ezekkel az emberekkel.

Amikor 1949-ben kulturális munkám a cirkuszhoz kötött, választ kaptam gyermekkorom kérdéseire. Megértettem, hogy ezek az emberek miért vállalták a sok nélkülözést, nyomort, megpróbáltatást, holott a megélhetésre számos más, könnyebb mód is kínálkozott. Gyermekkoromban a cirkusz csillogó világa nyűgözött le, most pedig ámulatba ejtett ezeknek az embereknek a hihetetlenül erős akarata, küzdőképessége, elszántsága, törekvése a szebb, a jobb, az emberibb életre.

Tanúja voltam, amikor szinte a szó legszorosabb értelmében kiharcolták maguknak a Mozivarietét. Akkor nem értettem egyet ezzel a formával, illetve ezzel az akcióval, mert kultúrpolitikailag nem a legszerencsésebb társítás volt, de most már tudom, hogy nekik ez akkor létkérdés volt, most már igazat adok az akkori harcosoknak.

Lassan megismertem az artisták életét. Tanúja voltam annak a szívós munkának, amellyel ez a sokszínűen különböző értelmi és szakmai képzettségű, maroknyi csoport küzdött a szakmai, művészi és értelmi felemelkedésért.

Velük és nekik szurkoltam, amikor kiharcolták az állami státuszt, amely a létbizonytalanság teljes felszámolását jelentette.

Sok idő telt el azóta. Én közben más területre kerültem, de érzelmeim továbbra is ehhez a világhoz kötnek, a mai napig figyelemmel kísérem munkásságukat. Ma már a magyar artisták világhírűek! Az artistatársadalom életében bekövetkezett változás szinte plasztikusan példázza a hazánk életében végbement fejlődést.

Ezek az emberek élni tudtak a felszabadulás adta lehetőségekkel, küzdöttek, harcoltak, akarták a szebbet, az emberibbet. Fáradozásuk nem volt hiábavaló, ma már büszkék lehetünk rájuk. Szép, színvonalas, tartalmas művészetük hazán dicsőségét méltóképpen hirdeti szerte a világ minden részén. Próféták lettek saját hazájukban is!

-----

* *A PORONDON... a magyar artistaművészet 25 éve*A Magyar Cirkusz és Varieté Igazgatósága, Párt és Szakszervezete kiadványa (1969. novemberében meghirdetett pályázatára érkezett pályaművekből) 12-13. o.

megjelenik minden negyedévben